

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michałak

ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa

Warszawa, 2 marca 2012 r.

ZSS/500/3/2012/KT

Pan

Jacek Cichocki

Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Ministrze,

od 19 lutego 2010 r., na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1027, z późn. zm.), paszport może być wydany małoletniemu, który ukończył 5 lat, zaś na żądanie rodziców, paszport może być wydany małoletniemu, który nie ukończył 5 lat. Paszport wydany małoletniemu, który nie ukończył 5 lat, na podstawie art. 32 ust. 1a przywołanej ustawy, jest ważny przez okres 12 miesięcy od daty jego wydania. Regulacja ta jest następstwem art. 1 ust. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i w dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (Dz. Urz. UE L385/2 z 29.12.2004), zmienionego Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 444/2009 z dnia 28 maja 2009 r., przy czym nie bez znaczenia dla niej jest, że dochowanie warunku biometrycznego wizerunku twarzy i odcisków palców dzieci poniżej określonego wieku jest trudne do spełnienia. Nie mniej całkowite wyeliminowanie możliwości wydania paszportu biometrycznego małoletnim poniżej 5 roku życia, ważnego przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, utrudnia, ogranicza lub czyni niemożliwym podróżowanie rodzinom z małymi dziećmi do krajów, które wymagają od podróżnych paszportu o określonym terminie ważności.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 3 i 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), proszę Pana Ministra o dokonanie analizy przedstawionej sprawy oraz rozważenie możliwości podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zmiany obowiązującego prawa, przy zapewnieniu środków mających na celu ochronę dzieci przekraczających granice.

Z wyrazami szacunku
Marek Michałak

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, dnia 26 marca 2012 r.

BMP-0791-1-1/2012/AD

**Pan Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie Rzeczniku,

W nawiązaniu do wystąpienia Pana Rzecznika z dnia 2 marca 2012 roku (sygn. ZSS/500/3/2012/KT), dotyczącego *możliwości podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zmiany przepisów prawnych w zakresie wydawania paszportów przeznaczonych dla dzieci poniżej 5 roku życia*, uprzejmie informuję, że obecnie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych prowadzone są prace koncepcyjne mające na celu opracowanie projektu założeń do projektu nowej ustawy *o dokumentach paszportowych*. Jednym z analizowanych rozwiązań jest wydłużenie okresu ważności dokumentów paszportowych wydawanych dla dzieci do 5 roku życia.

Niezależnie od powyższego pragnę wyjaśnić, że za przyjęciem regulacji zakładających wydawanie dzieciom do lat 5 – co do zasady – paszportów tymczasowych (ważnych przez 12 miesięcy od daty wydania) przemawiała z jednej strony wynikająca z przepisów unijnych konieczność umieszczania w paszportach cechy biometrycznej w postaci odcisków palców, z drugiej zaś – trudności w pobieraniu odcisków palców od osób małoletnich w tej kategorii wiekowej. Ponadto, z doświadczeń lat poprzedzających nowelizację ustawy *o dokumentach paszportowych* wynika, iż spełnienie warunku umieszczenia w paszportach biometrycznego wizerunku twarzy dzieci do lat 5 jest również znacznie utrudnione.

W celu realizacji przepisu art. 1 ust. 3 rozporządzeniu Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 roku w *sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie* (Dz. U. UE. L. Nr 385, poz. 1 z późn. zm.), ograniczono możliwość wydawania osobom małoletnim do lat 5 paszportu biometrycznego z terminem ważności przekraczającym 12 miesięcy. Zmiana regulacji we wskazanym zakresie miała także na celu zapewnienie możliwości potwierdzania tożsamości dzieci w tym przedziale wiekowym. Należy mieć bowiem na uwadze, że wygląd dzieci do piątego roku życia zmienia się dynamicznie, co przy wydłużeniu okresu ważności dokumentów paszportowych może powodować problemy z weryfikacją tożsamości podczas przekraczania granicy. Celem uniknięcia tego typu sytuacji, ustawodawca postanowił, że podstawowym dokumentem paszportowym wydawanym osobom małoletnim do 5 roku życia będzie paszport tymczasowy, z maksymalnie 12-miesięcznym terminem ważności.

Przyjęcie zasady, zgodnie z którą paszport tymczasowy jest podstawowym dokumentem podróży wydawanym osobom małoletnim, stworzyło możliwość odstąpienia od obowiązku obecności osób małoletnich do 5 roku życia w organie paszportowym przy składaniu wniosku o wydanie paszportu. Powyższe rozwiązanie było szczególnie postulowane przez obywateli polskich zamieszkałych za granicą. Obowiązek taki występuje natomiast bezwzględnie przy wydawaniu paszportu biometrycznego.

Z uwagi na fakt, iż w 2009 roku nastąpiła zmiana przepisów wspomnianego rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 roku, w zakresie zwolnienia dzieci poniżej 12 roku życia z obowiązku pobierania od nich odcisków palców, a także mając na względzie uruchomienie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych stanowisk tzw. „mobilnych konsulatów”, którzy przyjmują wnioski o wydanie dokumentów paszportowych poza siedzibą placówki dyplomatyczno – konsularnej, pragnę poinformować, iż wydłużenie okresu ważności paszportów dla małoletnich do 5 roku życia będzie możliwe przy okazji podjęcia najbliższych prac legislacyjnych w tym zakresie.

z powierzeniem

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

p. Roman DMOWSKI
Podsekretarz Stanu